

Životopis

243.

Zrozený v březnu 1921 jsem prožíval časně dětství spojené s povinnou školní docházkou v prostředí valašské vesnice. Následuje vstup na Arcibiskupské gymnasium v Kroměříži, z něhož jsem byl pro liknavé plnění povinností ve smyslu katolické orthodoxy posléze vyhoštěn s tím, abych se dále světsky vzdělával. Dosavadní jazyková výuka řečtiny nutila volit klasické gymnasium, na němž jsem v Brně 1938 maturoval.

Po uzavření vysokých škol a propuštění z vazby jsem po celou dobu Protektorátu pracoval jako dělník na různých místech v Německu, nejdéle v napůl trestaneckém oddíle s posláním spravovat nálety zničené komunikace v Porýní a následně v severní Francii. Po vylodění angloamerických vojsk v Normandii a jejich postupu se celá naše pracovní skupina prakticky přes noc dostala pod jejich ochranu, a když válka skončila, byl jsem po krátkém čase repatriován do Československa.

Po návratu domů jsem dokončil studia na FF Masarykovy univerzity v Brně. Od ledna 1948 jsem působil jako zatímní profesor na reálném gymnasiu ve Vsetíně. Koncem března 1948 dochází k mému vykačnění Okresním akčním výborem národní fronty ve Vsetíně a počátkem dubna k jeho opakované verzi v krajském měřítku. V obou vyakčňovacích formulacích bylo mi dáno na vědomí, že jsem nositelem reakce, šířitelem protisocialistických podvratných myšlenek mezi studenty a v dovětku bylo apelováno, abych se bezodkladně začlenil do jednotné fronty uvědomělého dělného lidu. Toho se ujal tajemník KSČ položením strohé alternativy vstoupit do strany, nebo odejít do ostravských dolů. Příští den mi ředitel přinesl přihlášku. A tak se ze mne z vůle vrchnosti stal sou-
druh.

Když právní školskou reformou zaniká 8 třídní gymnasium, přecházím v roce 1950 na Střední zdravotnickou školu ve Zlíně a 1953 na Jedenáctiletou střední školu v Otrokovicích; zde jsem ve školním roce 1958/59 řediteloval. Po roce jsem požádal o uvolnění pro organizační

a řídicí nezpůsobilost. Skutečným důvodem byla ideologicky a eticky odporná kritéria k doporučení maturantů pro vysokoškolské studium. Úřadu mě zprostiti a v roce 1960 se stávám asistentem na Pedagogickém institutu ve Zlíně, kde jsem přednášel jakousi psychologickou všehochuť. V průběhu jeho postupné likvidace mě převedeli na katedru psychologie FF UP v Olomouci, kde jsem setrval až do odchodu do důchodu. Podmínkou, abych zůstal do 65 let, bylo absolvování VUMLu.

Ve své profesi jsem se specializoval na tematiku sociální psychologie a psychometrie. V roce 1965 jsem podal kandidátskou disertaci a v roce 1967 habilitační rozpravu, k jejíž obhajobě mělo dojít v září 1968. Té se nedočkala, protože po vpádu ruských jednotek byla habilitační řízení celostátně odročena a po jejich znovuzavedení docentura se v mém případě ukazuje iluzorní z důvodu vyobcování z KSČ. Do krajně nepříznivé situace jsem upadl pře^kladem a úpravou Rotterovy I-E škály. Některý z uvědomělých studentů, kteří ji použili pro diplomní práci, upozornil na ni zvláštní oddělení. Následovalo kárné řízení, k němuž jsem nebyl přizván, ale zato vyzván, abych o své vůli fakultu opustil. Nakonec vše skončilo udělením důtky s výstrahou spolu s finančním postihem. Když jsem později přízní jednoho z mocných mohl nahlédnout do kádrových materiálů, zjistil jsem, že jsem přece jen v životě měl štěstí.

Ve všem, co jsem uvedl, spatřuji pouhou konstataci minulého bez sebemenší příchuti holedbavé stýskavosti či roztrpčenosti, snad proto, že dnes jsem už ve stavu zmožené mysli a ztuhlého věku.

Jan Papica.

